

Z obchodních dohod s USA i Kanadou mohou mít naše firmy prospěch

9. října, Brno: Pro Českou republiku je USA druhým nejdůležitějším obchodním partnerem mimo EU. Začátek vyjednávání obchodní dohody EU s USA, který proběhl letos v červnu, by mohl pro ČR znamenat při plné liberalizaci obchodu zvýšení HDP o 2,6 %. Důvodem je především zrušení obchodních překážek v oblasti cel. Například u motorových vozidel se cla stále pohybují okolo 25 % a u tabáku až okolo 350 %. Zlepšení by mělo nastat také v netarifní oblasti jako je přístup k veřejným zakázkám, zlepšení investic či uznávání norem. To je mj. i cílem obchodní dohody EU s Kanadou, jejíž vyjednávání se nachází ve své finální fázi. Česká veřejnost má možnost své požadavky na finální podobu Transatlantického obchodního a investičního partnerství mezi EU a USA (TTIP) tlumočit MPO ČR prostřednictvím účasti ve speciálním pracovním týmu na MPO ČR pro TTIP, sekce na webových stránkách MPO ČR či na akcích věnovaných tomuto tématu, organizovaných ministerstvem. O obou dohodách diskutovali účastníci Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně se zástupci české státní správy a podnikatelů dne 9. října 2013.

Jaroslav Jelínek, vedoucí zastoupení MPO ČR v Kanadě představil Kanadu jako stabilní ekonomiku se stálou politickou situací, která bohužel není příliš v hledáčku českých exportérů. To je možná důvod, proč vyjednávání komplexní ekonomické a obchodní dohody EU s Kanadou (CETA) nebylo v Čechách tolik diskutováno jako například právě projednávaná dohoda se Spojenými státy. Vyjednávání o CETA bylo zahájeno za českého předsednictví a očekávalo se, že bude uzavřeno do roku 2011. Jednání jsou sice ve velmi pokročilé fázi, existují však některé citlivé otázky, které je potřeba dořešit. Na české straně je za překážku vyjednávání považována například vízová povinnost pro české občany. Dohoda má za cíl odstranit obchodní překážky, a to jak tarifní tak i netarifní, v předem daných oblastech. *„Kanadské provincie mají velké kompetence a regulace určitých oblastí je v jejich rukou, to však stojí za tvorbou překážek na kanadském trhu“*, upozorňuje Jelínek. Za příklad uvádí problémy při uznávání kvalifikací získaných v jedné provincii provincií druhou. Vyjednávání dohody tak má pozitivní dopad na tuto oblast, neboť Evropská unie Kanadu dotlačila k narovnání podmínek na svém trhu. *„EU nemá zájem jednat se samotnými provinciemi, ale s jedním státem“*, dodává Jelínek.

Anna Teličková, ředitelka odboru mnohostranné a společné obchodní politiky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR informovala, že obchod s USA i Kanadou, a to jak v oblasti zboží, tak i služeb, stoupá. Nárůst obchodu zbožím s USA překročil v minulém roce 20 % a u služeb s Kanadou vzrostl dokonce o 25 %. Česká republika je pro liberalizaci obchodu, která je v dnešním globalizovaném světě jedinou možností. Otevření trhů má potenciál podpořit růst HDP a tvorbu pracovních míst. V případě uzavření TTIP jsou očekávání vysoká, evropská ekonomika by měla podle velmi optimistického scénáře zaznamenat růst až o 0,5 % a ČR o 2,6 %. V případě CETA se tak výrazný nárůst neočekává, nicméně i tato dohoda otevře nové možnosti a pozitivně ovlivní vzájemné obchodní vztahy. *„Tyto dohody nejenže odstraní cla, která jsou u některých produktů stále vysoká, zásadní u obou dohod je snížení či odstranění netarifních bariér, které obchod prodražují a komplikují“*, říká Teličková. Právě vyrovnání se s netarifními bariérami, tzv. skrytými, je často velmi těžké. V případě Kanady jsou takovými překážkami nesnadný přístup k veřejným zakázkám na provinciální úrovni, nejednotnost certifikace a regulace napříč Kanadou a rozdílná ochrana práv duševního a průmyslového vlastnictví. ČR během vyjednávání obou dohod klade důraz i na tzv. zeměpisná označení, týkající se především piva a chmele, pravidla původu především v oblasti automobilových výrobků, oblast služeb a v případě Kanady již zmiňovaná víza. Dohoda TTIP je v porovnání s ostatními dohodami zcela výjimečná. *„EU a USA jsou mocnými globálními hráči, kteří stanovují pravidla a nalezení společného modelu bude vyžadovat maximální úsilí a řadu kompromisů“*, dodala Teličková.

Podnikatelská veřejnost v České republice zahájení obou dohod uvítala. Dle **Pavla Fáry** ze Svazu průmyslu a dopravy ČR bude mít největší přínos zlepšený přístup k veřejným zakázkám, lepší investiční prostředí a rovné zacházení. Je zřejmé, že citlivým odvětvím zůstává zemědělství, nicméně ze strany byznysu zatím nebyly zjištěny žádné zásadní výhrady ani u jedné z dohod. *„Zatímco u dohody CETA byly reakce buď neutrální, nebo pozitivní, u tak komplexní dohody, jako je TTIP, je těžké domyslet veškeré dopady hned na začátku vyjednávání“*, dodal Fára. Upozornil na to, že v oblasti norem podniky preferují

spíše vzájemné uznávání než harmonizaci, které by bylo možné dosáhnout jen velmi těžko. Zdůraznil roli SP ČR jako tlumočnicka požadavků firem pro ovlivnění finální podoby směrem k vyjednávačům. U TTIP je podle Fáry nutné zajistit, aby si obě strany začaly uznávat bezpečnostní standardy, což by evropským firmám pomohlo ušetřit prostředky při vstupu na americký trh. „Nyní například vznikají situace, kdy evropský letecký dopravce nemůže poskytnout službu na vnitrostátní lince uvnitř USA, což by právě uznávání standardů a liberalizace trhu služeb měla vyřešit“, vysvětluje Fára.

Fotografie

Další informace o akci

Debatu pořádaly dne 9. října 2013 CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU spolu s Ministerstvem průmyslu a obchodu a CzechTrade. Více informací naleznete [zde](#).

Kontakt pro novináře

Alena Vlačihová

Ředitelka CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU v Bruselu

Tel: +32 2/502 07 66 / Tel: +420 246 031 707 (pouze pro volání z ČR) / www.cebrecz

O CEBRE

CEBRE - Česká podnikatelská reprezentace při EU byla vytvořena Hospodářskou komorou ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR s podporou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, aby prezentovala a obhajovala české podnikatelské zájmy před evropskými institucemi a u evropských podnikatelských federací přímo v Bruselu.
